

METS OBLADET

Nyhetsbrev för programmet för biodiversiteten i södra Finlands skogar (METSO)
Utgivare: Jord- och skogsbruksministeriet samt miljöministeriet

7/2006

6. 9. 2006

NYA FORSKNINGSRÖN OM MÅNGFALDEN I VÅRA SKOGAR

En forskningsrapport om programmet för biodiversitet i södra Finlands skogar (METSO) har offentliggjorts. I den inemot 400 sidor långa publikationen METSO:n jäljillä (I METSOs spår) har man sammanställt fler än 140 forskares forskningsresultat som gäller tryggheten av mångfalden i Södra Finlands skogar samt styrmetoderna. Forskningen har främst berört de ekologiska, ekonomiska och sociala verkningarna av olika skyddsmetoder, bl.a. METSOs nya metoder. Publikationen innefattar åtta kapitel som behandlar dessa delområden samt sammanlagt 75 forskningsreferat av olika forskningsgrupper vid Skogsforskningsinstitutet, Finlands miljöcentral, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedels ekonomi, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet samt Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Uleåborgs och Åbo universitet. Publikationen Metson jäljillä är ett gediget informationspaket som behandlar den senaste inhemska forskningen kring skogarnas mångfald.

Forskningsrapporten offentliggjordes vid slutseminariet för Forskningsprogrammet för biodiversitet (MOSSE) på Hanaholmen i Esbo 6.9.2006. Rapporten stödjer den uppföljning och utvärdering av programmet METSO som blir klar senare i år.

Värdefulla livsmiljöer i ekonomiskogarna gynnar vissa arter

Forskningsresultaten visar att de värdefulla livsmiljöerna enligt skogslagen har varierande betydelse för arternas mångfald beroende på vilken typ av livsmiljö och grupp av arter det är fråga om. Att spara värdefulla livsmiljöer är den effektivaste metoden att på naturlig väg upprätthålla arternas mångfald i små livsmiljöer som exempelvis källor. De aktuella forskningsrönen ger vid handen att små objekt enligt skogslagen inte verkar ha någon särskild betydelse för populationerna av hotade arter i skogarna.

Sparade murkna träd och sparträd som dött efter avverkning utgör en betydelsefull livsmiljö för många arter som har anpassat sig till skogsbränder och liknande störningar som förekommer i naturliga skogar. Det nuvarande antalet sparträd borde ändå utökas om man vill säkra levnadsförhållandena för alla hotade insekter och växter som anpassat sig till störningarna.

METSOs nya metoder och restaurering fungerar

Antalet objekt och deras beskaffenhet avgör vilken verkan de nya metoder som prövas inom programmet METSO har

ARHTI KOTISMAKI

Rita Nisula inventerar epifytlavar på ett objekt för METSOs naturvärdehandel i Satakunda.

med tanke på ekologin. Resultaten från undersökningar av naturvärdehandelns ekologiska verkan i Satakunda visar att de nya metoderna bidrar till att skydda ekologiskt värdefulla områden. Det fanns ändå stora variationer i det ekologiska värdet på de objekt som nådde ända fram till avtal. Skogsägarna är mycket intresserade av att delta i

MIKKO KUUSINEN

Mosippa är en hotad art som växer på torra åsmoar i södra Finland. De regionala miljöcentralernas kontaktpersoner tar emot upplysningar om eventuella växtplatsobservationer.

frivilligt skogsskydd med hjälp av de nya metoderna. På detta sätt kunde ett avsevärt antal skogar skyddas.

Genom restaurering av skogar i skyddsområden kan nätverket av skyddsområden fås att fungera bättre. Undersökningarna visar att bränning av områden med tillräckligt många träd är en effektiv restaureringsmetod som har omedelbar effekt på insektsarterna och arterna i jordmånens fröbank. Också artificiell produktion av död ved är en viktig restaureringsmetod. Dess verkningar kommer ändå till synes först efter en längre tid.

Är små objekt tillräckliga?

Vissa forskare framför också teoribaserad kritik när det gäller skyddet av små objekt. Ett nätverk av små objekt anses ändå kunna bevara livskraftiga populationer av vissa arter på ett större område förutsatt att nätverket sluter tillräckligt tätt. I detta avseende är de nyckel-

biotoper som avgränsats enligt nuvarande praxis bara hälften så stora som de borde vara och bildar ett alltför gles nätverk sägs det i kritiken.

Skyddet kan ha betydande regionalekonomiska verkningar

Även om undersökningarna har visat att en eventuell utvidgning av skyddet inte har några betydande ekonomiska verkningar på riksnivå kan situationen på regional nivå vara en annan. Därför är det viktigt att beakta de lokala invånarnas och aktörernas synpunkter och få dem att acceptera skyddsåtgärderna.

Forskningsrapporten (på finska) kan laddas ner i pdf-avsnitt från METSOs webbplats på adressen www.mmm.fi/metso -> ASI AKIRJAT (svart balk)

Ytterligare upplysningar:

äldre forskare Paula Horne, Skogsforskningsinstitutet, tfn 010 211 2220, 050 391 2220

forskare Terhi Koskela, Skogsforskningsinstitutet, tfn 010 211 2124

äldre forskare Kimmo Syrjänen, Syke, tfn 040 583 5747

projektchef Antti Otsamo, JSM, tfn (09) 160 52805, 040 534 8098

projektchef Mikko Kuusinen, MM, tfn 160 39350, 050 345 0582

Utkommer snart:

November 2006: Slutrapporten av METSOs uppföljning och utvärdering

METSO-programmets web-sidor www.mmm.fi/metso eller www.ymparisto.fi/metso

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

mmm.fi

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET